

Příloha č. 2

Návrh vyřízení petice proti umístění sociální služby pro osoby propuštěné po výkonu trestu na Svatém Kopečku

Vážený petenti,

reaguji za statutární město Olomouc na Vaši petici, kterou jste podali dne 23. 10. 2023. Svou peticí jste vyjádřili, s ohledem na stávající kritickou situaci sociálního a turistického zatížení městské části Olomouc – Svatý Kopeček, **zásadní nesouhlas s umístěním sociální služby poskytované pobytovou formou pro osoby propuštěné z výkonu trestu odnětí svobody** v objektu společnosti Arcibiskupské lesy a statky Olomouc s.r.o. na ulici Dvorského v Olomouci – Svatém Kopečku. Jak uvádíte, jde o sociální službu, kterou hodlá poskytovat Druhá míle, zapsaný spolek, IČO 03674622, se sídlem Jílová 533/10, Neředín, 779 00 Olomouc. Svou peticí jste obrátili na Zastupitelstvo město Olomouce jako nejvyšší orgán města s požadavkem, aby vlastním jednáním podpořilo iniciativu za zachování uvedené městské části bez této pobytové sociální služby a umožnilo obyvatelům městské části nadále fungovat bez obav o bezpečnost dětí a obyvatel samotných, bez obav o nárůst majetkové a jiné trestné činnosti, bez obav z narušení stávajícího turistického ruchu v regionu a zejména v městské části a ze vzniku konfliktů. V petici také sdělujete své pobouření z toho, že jste nebyli nijak informováni o úmyslech spolku, informace a záměry znáte jen z médií a jen několik týdnů před začátkem realizace záměru. Obáváte se potenciálního negativního vlivu poskytování sociální služby na klienty dětského diagnostického ústavu a na děti a mládež, s nimiž podle médií chce spolek také pracovat. Chybějí vám jakákoli bezpečnostní opatření na ochranu obyvatel městské části v souvislosti se záměrem provozovat zmíněnou sociální službu, a to jak ze strany provozovatele, státní správy či územní samosprávy, a podotýkáte, že v městské části není ani policejní služebna s nepřetržitým režimem ani kamerový systém.

Zastupitelstvo města Olomouce Vaši petici projednalo na svém zasedání dne 15. 12. 2023 a pověřilo mě odpovědět jménem města na Vaši petici. Musím říci, že Vaším obavám zcela rozumím a podávám k nim za statutární město Olomouc následující stanovisko:

V obecné rovině lze říci, že statutární město Olomouc vítá efektivní programy sociální prevence, které jsou zaměřeny na snižování rizik protiprávní činnosti a začlenění různých problémových skupin (osoby bez přístřeší, osoby závislé na návykových látkách, osoby po výkonu trestu odnětí svobody) do společnosti. Takovéto sociální služby jsou poskytovány na mnoha místech Olomouce a je třeba uvést, že se vcelku pochopitelně setkávají s negativní odezvou místních občanů, zejména před jejich spuštěním, kdy převládají obavy z něčeho nového, potenciálně rizikového. Bez existence takovýchto služeb (azylové domy, kontaktní místo pro uživatele drog, programy následné péče pro osoby po léčbě závislostí, ordinace pro osoby bez přístřeší a další) by však celkové dopady těchto problémových skupin na občany města byly mnohonásobně horší, než aktuálně jsou.

V případě spolku Druhá míle však musíme konstatovat, že spolkem zvolený postup považujeme za nevhodný. Město Olomouc se o záměru spolku dozvědělo až ve fázi řízení o registraci konkrétních dvou sociálních služeb u Krajského úřadu Olomouckého kraje, kdy již

měl spolek zvolené místo pro poskytování sociální služby. Přitom v Olomouci už téměř 20 let funguje proces tzv. komunitního plánování sociálních služeb, v jehož rámci se na odboru sociálních věcí MMOI pravidelně setkávají zástupci poskytovatelů sociálních služeb, jsou identifikovány potřeby pokrytí konkrétního území ve městě určitým typem sociálních služeb podle potřeb jejich potenciálních uživatelů, celý proces je plánován a jednotlivá jeho opatření jsou pravidelně hodnocena. Výsledný komunitní plán soc. služeb je pak schvalován Zastupitelstvem města Olomouce. Spolek Druhá míle však součástí komunitního plánování není a svůj záměr městu dříve ani nijak neprezentoval. Se spolkem nespolupracují státní ani neziskové organizace, realizující v Olomouci programy pro osoby po výkonu trestu, ani sociální pracovníci (kurátoři pro osoby ve výkonu trestu a po propuštění) Magistrátu města Olomouce.

Pokud jde o lokalitu městské části Svatý Kopeček, kde spolek hodlá provozovat svou službu „sociální rehabilitace“ osob po výkonu trestu odnětí svobody, sdílí město Olomouc obavy představitelů Komise městské části č. 25 Svatý Kopeček ze zvýšené zátěže této místní části. Na Svatém Kopečku již působí charitní Domov Sv. Anežky pro osoby bez přístřeší se sníženou soběstačností a dále Dětský diagnostický ústav a Středisko výchovné péče. Spolek sice v médiích uvádí, že „sociální služby bude poskytovat v uzavřeném objektu za vysokými zdmi – půjde o centrum sociální rehabilitace, ne o azylový dům“. To je ale v zásadním rozporu s charakterem služby sociální rehabilitace, jak je definována v zákoně o sociálních službách, tedy usilovat o integraci klientů služby do místní komunity, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pokud možno zajišťovat také pracovní aktivity mimo zařízení.

Dle platné legislativy je možné poskytovat jakoukoli sociální službu pouze na základě registrace u příslušného krajského úřadu, přičemž do procesu registrace nemůže obec, na jejímž území má být sociální služba poskytována, nijak zasáhnout. Spolek Druhá míle má aktuálně registrovány dvě sociální služby, a to sociální rehabilitaci a odborné sociální poradenství.

Odbor sociálních věcí magistrátu nabídl zástupcům spolku možnost prezentace záměru na jednání pracovní skupiny „Občané v přechodné krizi“ v rámci struktury komunitního plánování sociálních služeb – dopis byl odeslán dne 18. 9. 2023 a spolek na něj zatím nijak nereagoval. Spolku bylo také doporučeno prezentovat své záměry Komisi městské části č. 25 Svatý Kopeček.

Město Olomouc dalo na vědomí jak vůči veřejnosti, tak i v rámci komunikace s orgány státní správy na úseku sociálních služeb svůj negativní postoj ke způsobu poskytování sociální rehabilitace, jaký vyplývá ze záměru spolku, a pro cílovou skupinu v záměru určenou. Nicméně nemůže ovlivnit, jestli v objektu soukromého vlastníka bude spolek avizovanou registrovanou sociální službu poskytovat a v jakém rozsahu, protože obcím žádný zákon neumožňuje do těchto poměrů zasahovat.

Pokud jde o financování spolku – pro poskytnutí klíčové dotace z rozpočtu Ministerstva práce a sociálních věcí prostřednictvím Olomouckého kraje je podstatné zařazení (resp. nezařazení) spolku do tzv. krajské sítě sociálních služeb. Toto je v kompetenci samosprávy Olomouckého kraje, která si obstarává stanoviska sociální komise rady kraje a také odboru sociálních věcí

Magistrátu města Olomouce. Toto stanovisko je konzultováno se mnou, jako s věcně příslušnou náměstkyní primátora, a já aktuálně nevidím důvod pro vydání souhlasného stanoviska města. Do krajské sítě Olomouckého kraje na rok **2025** mohou nové sociální služby podávat žádost do **28. 2. 2024**, do 19. 3. 2024 pak poskytne odbor sociálních věcí Magistrátu své stanovisko.

Dalším významným zdrojem financování sociálních služeb jsou dotace z rozpočtu obcí. Pro poskytnutí dotace z rozpočtu statutárního města Olomouce je kromě výše zmíněného zařazení do krajské sítě služeb jednou z podmínek i zařazení do komunitního plánu sociálních služeb (KPSS) města Olomouce. Tento dokument a jeho případné dodatky schvaluje jako příslušný orgán Zastupitelstvo města Olomouce. Doposud nebyla v rámci analýz a hodnocení potřeby sociálních služeb identifikována potřeba takovéto služby (sociální rehabilitace pro osoby po výkonu trestu) na území města Olomouce, takže objektivně opět nevidím důvod, aby byla tato služba do komunitního plánu zařazena.

Co se týká bezpečnostní situace na Svatém Kopečku – v tuto chvíli není známo kdy, a jestli vůbec započne spolek Druhá míle skutečně pracovat s osobami po výkonu trestu. Městská policie Olomouc v součinnosti s odborem sociálních věcí MMOI bude tuto situaci bedlivě sledovat – v rámci hlídkové činnosti MPO, místní šetření sociálních pracovníků, zpětná vazba z KMČ a škol v místě, ale také např. monitoring médií. V případě zhoršení bezpečnostní situace vedení města podnikne vhodné kroky, v součinnosti s Policií ČR. Nemohu předjímat, jestli se bude jednat o posílení hlídkové činnosti, instalaci kamerových systémů, či jiná opatření.

Jsme si vědomi komplikovanosti celé situace a město má v plánu o ní dále jednat se zástupci Olomouckého kraje, Arcibiskupství olomouckého a zástupci státních i neziskových organizací zabývajících se činnostmi pro osoby po výkonu trestu. O výsledku jednání budou občané informováni prostřednictvím Komise městské části č. 25 Olomouc – Svatý Kopeček. Vážíme si Vašeho zájmu o bezpečí ve městě i aktivního občanského přístupu k této věci.

S pozdravem

Bc. Kateřina Dobrozemská
náměstkyně primátora